

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ЗДРАВЉА

**ОБЈАШЊЕЊЕ ЗА УВОЂЕЊЕ РЕВИДИРАНОГ ОБРАСЦА
ПРИЈАВА РОЂЕЊА**

Београд, јануар 2005.

С А Д Р Ж А Ј:

1. Објашњење за увођење ревидираног обрасца пријава рођења,
бр 200-00-1/05-02 од 25. јануара 2005.године
2. Образац пријава рођења
3. Начин попуњавања обрасца пријава рођења

УВОД

Министарство здравља је уочило потребу ревидирања постојећих образаца Пријава порођаја и Пријава рођења, па је у сарадњи са Институтом за заштиту здравља Србије "Др Милан Јовановић Батут", Градским заводом за заштиту здравља и Републичким заводом за статистику, приступило измени садржине ових образаца и статистичког обрасца о рођењу (ДЕМ-1).

Евидентирање порођаја обављало се у здравственим установма - попуњавањем обрасца Пријава порођаја (обр.бр. 3-21-63).Образац је садржао податке о мајци, току, исходу порођаја и стању мајке при испису, затим о детету и његовом стању приликом напуштања породилишта. Постојећи подаци омогућавали су израчунавање појединих показатеља и праћење порођаја, као и могућих медицинских компликација код мајке и детета. Овај образац је био изведени медицински документ, прописан са циљем праћења здравственог стања жена фертилног доба. Постојећи документ не задовољава све захтеве за новим индикаторима здравственог стања, који су препоручени од стране Светске здравствене организације и одговарајућих статистичких организација (EUROSTAT).

Пријава рођења није до сада била званично прописани документ ни у области здравства, ни за потребе демографије. Међутим, Пријаву су морале да попуњавају све здравствене установе - породилишта, како би се омогућио упис у матичне књиге рођених, а затим попунио статистички образац о рођењу - ДЕМ-1. Обзиром да је постојала правна празнина, здравствене установе су биле принуђене да саме конципирају Пријаву рођења, па је самим тим дошло до неуједначеног изгледа и садржаја Пријаве.

Тако су Пријава порођаја и Пријава рођења садржале исте податке, што је подразумевало непотребно двоструко уписивање и утрошак времена, а недостајала су важна обележја као што су телесна маса и дужина на рођењу, гестациона старост и постојање видљивих урођених аномалија детета. Такође, није постојала могућност уписивања више дијагноза код мајке и детета, јер у пракси често истовремено постоји неколико патолошких стања и код једног и код другог. Постојање, односно евидентирање ових података је неопходно и здравству и демографији.

Досадашња пракса у здравственим установама - породилиштима, наметнула је потребу да се ова два обрасца обједине, како би се једним уносом потребних података задовољиле и медицинске и демографске потребе. То подразумева постојање једног обрасца, у који се уписују сви потребни подаци, без понављања истих обележја и непотребног дуплирања.

Нови образац Пријава рођења обезбеђује:

- јединствен садржај обрасца на целој територији Републике;
- истовремено добијање адекватних података у областима здравствене заштите и демографије;
- рационалнији рад особља које је у породилиштима ангажовано на пословима прикупљања података;
- квалитетније податке и индикаторе, усаглашене са потребама WHO, EUROHEALTH-a и EUROSTAT-a;
- квалитетније праћење и анализирање демографских и здравствених кретања, као и предузимање потребних мера.

Због потребе уједначавања постојеће праксе увођењем јединственог обрасца Пријава рођења, до доношења новог Закона о здравственој заштити и Закона о медицинским евиденцијама, у прилогу Вам достављамо Објашњење за увођење ревидираног и обједињеног обрасца.

На основу члана 70. став 3. Закона о државној управи ("Службени гласник РС", бр 20/92, 6/93, 48/93, 53/93, 67/93, 48/93 и 49/99),

а у вези члана 20. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", бр.17/92, 26/92, 50/92, 52/93, 67/93, 48/94, 25/96, 18/2002), члана 10. и члана 11. став 1. Закона о евиденцијама у области здравствене заштите ("Службени гласник РС" бр.14/81, 24/85, "Службени гласник РС", бр.44/91, 53/93, 67/93, 48/94),

Министар здравља доноси

ОБЈАШЊЕЊЕ ЗА УВОЂЕЊЕ РЕВИДИРАНОГ ОБРАСЦА ПРИЈАВА РОЂЕЊА

I

На основу члана 20. Закона о здравственој заштити, здравствене установе као и сва друга правна и физичка лица која обављају здравствену делатност дужни су да воде медицинску документацију и евиденције и да достављају индивидуалне, збирне и периодичне извештаје надлежном заводу за заштиту здравља.

Медицинску документацију, евиденције и извештаје из става 1. овог члана прописује министарство надлежно за послове здравља.

Члан 10. Закона о евиденцијама у области здравствене заштите ("Службени гласник РС", бр.14/81, 24/85, "Службени гласник РС", бр.44/91, 53/93, 67/93, 48/94) предвиђа да ће Републички орган управе надлежан за послове здравља прописати садржину и облике основне медицинске документације и помоћних средстава за вођење евиденција, облике и садржину извештаја утврђених овим законом, као и начин уписивања података и састављање извештаја.

Члан 11. став 1. предвиђа да су здравствена установа и надлежни орган управе који у оквиру своје делатности, односно надлежности воде прописане евиденције, дужни да у роковима одређеним прописима о статистичким истраживањима, прописима о здравственој заштити, прописима о заштити становништва од заразних болести и другим прописима, достављају прописане извештаје заводу за заштиту здравља који врши делатност за одређено подручје.

II

Наведене одредбе представљају основ за ревидирање постојећих образаца Пријава рођења и Пријава порођаја и њихово обједињавање у новом обрасцу Пријава рођења.

III

Пријава рођења служи за доказивање чињенице рођења ради уписа у матичну књигу рођених.

Пријаву рођења попуњава здравствена установа која је, по закону, дужна да пријави чињеницу рођења.

У случају рођења детета ван здравствене установе пријаву рођења попуњава лекар или бабица који су суделовали у порођају.

Пријава рођења садржи три групе података: податке о детету, податке о родитељима и посебне податке.

Иза посебних података, на другој страни пријаве рођења налази се белешка матичара.

Пријава рођења се попуњава у три примерка, од којих један задржава здравствена установа, други доставља матичару, а трећи надлежном заводу/институ за заштиту здравља. Матичар на основу података из пријаве попуњава статистички листић (образак ДЕМ-1), а примерак пријаве рођења улаже у списе матичне књиге рођених, под одговарајућим текућим бројем основног уписа.

Пријава рођења се издаје на обрасцу беле боје, величине 210x295мм, који је одштампан уз ово Објашњење и чини његов саставни део.

IV

Објашњење се примењује од дана доношења.

У Београду, 25.1.2005 године
Број: 200-00-1/05-02

МИНИСТАР
проф. др Томица Милосављевић

(Назив здравствене установе)

ЈМБГ

(Улица и број)

(матични број здравствене установе)

(јединица у саставу)

ПРИЈАВА РОЂЕЊА

На основу члана 20. Закона о здравственој заштити, ("Сл. гласник РС", бр. 17/92, 26/92, 50/92, 52/93, 53/93, 67/93, 48/94, 25/96, 18/02), о случају рођења живорођеног – мртворођеног детета, у овој здравственој установи у месту (насељу) _____, која се доставља матичару ОПШТИНЕ.....

ПОДАЦИ О ДЕТЕТУ

1.	Дете је	Живорођено 1 Мртворођено 2
2.	Пол детета	Мушко 1 Женско 2
3.	Дан, месец, година, час и минут рођења	_____ (дан) (месец) (година) (час) (минут)
4.	Телесна маса на рођењу (у грамима)	_____
5.	Телесна дужина на рођењу (у сантиметрима)	_____
6.	Гестациона старост (навршене недеље гестације)	_____
7.	Да ли постоје видљиве урођене аномалије Ако је одговор да, заокружити један од наведених одговора:	Да 1 Не 2 Нервног система 1 Полних органа 7 Ока, уха, лица и врата 2 Мокраћног система 8 Крвотока 3 Мишићно-коштаног система 9 Система за дисање 4 Друге урођене аномалије 10 Расцеп усне и непца 5 Хромозомске ненормалности 11 Друге аномалије система за варење 6 Вишеструке аномалије..... 12
8.	Пребивалиште мајке Улица и број Место (насеље) Општина Република	_____ _____ _____ _____
9.	а) Број деце рођене у овом порођају једно, двојке, тројке итд. б) Ред рођења код вишеструког порођаја (прво, друго, треће итд.)	_____ _____
10.	Колико је мајка до сада родила деце (рачунајући и ово дете)	а) Укупно б) Живорођене

		в) Мртворођене	
11.	Колико је од те деце у животу		
12.	У ком браку мајке је дете рођено	У првом 1 У другом 2 У трећем и више 3 Дете је рођено ван брака..... 4	
13.	Датум закључења брака родитеља	 (дан) (месец) (година)	
14.	Колико је мајка родила деце у овом браку (рачунајући и ово дете)	а) Укупно б) Живорођене в) Мртворођене	

ПОДАЦИ О РОДИТЕЉИМА		ОТАЦ	МАЈКА
1.	Презиме, име и презиме пре закључења брака	_____ (презиме и име) _____ (презиме пре закључења брака)	_____ (презиме и име) _____ (презиме пре закључења брака)
2.	Датум рођења и ЈМБГ	 (дан) (месец) (година) (осталих 6 цифара)	 (дан) (месец) (година) (осталих 6 цифара)
3.	Држављанство		
4.	Национална или етничка припадност		
5.	Вероисповест		
6.	Највиша завршена школа	Без школе 1 Непотпуна основна школа 2 Основна школа 3 Средња школа 4 Виша школа 5 Висока школа 6	Без школе 1 Непотпуна основна школа 2 Основна школа 3 Средња школа 4 Виша школа 5 Висока школа 6
7.	Активност	Обавља занимање у радном односу 1 Остали који обављају занимање 2 _____ (за одговоре 1 и 2 уписати назив занимања) Незаслен 3 Пензионер 4 Лице с другим личним приходом 5 Ученик или студент 7 Остала издржавана лица 8 Лице на привременом раду - боравку у иностранству 9	Обавља занимање у радном односу 1 Остали који обављају занимање 2 _____ (за одговоре 1 и 2 уписати назив занимања) Незаслен 3 Пензионер 4 Лице с другим личним приходом 5 Домаћица 6 Ученик или студент 7 Остала издржавана лица 8 Лице на привременом раду - боравку у иностранству 9
8.	Место рођења Место (насеље) Општина Република		

ПОСЕБНИ ПОДАЦИ

1.	Број ранијих порођаја и прекида трудноће	Ранији порођаји (број)	Прекиди трудноће (број)
2.	Компликације у трудноћи	Dg1 (МКБ)	Dg2 (МКБ) Dg3 (МКБ) Dg4 (МКБ)
3.	Компликације за време порођаја	Dg1 (МКБ)	Dg2 (МКБ) Dg3 (МКБ) Dg4 (МКБ)
4.	Компликације у пuerперијуму	Dg1 (МКБ)	Dg2 (МКБ) Dg3 (МКБ) Dg4 (МКБ)
5.	Апгар	(број)	
6.	Патолошка стања новорођенчета непосредно после порођаја	Dg1 (МКБ)	Dg2 (МКБ) Dg3 (МКБ) Dg4 (МКБ)

7.	Датум исписа детета	(дан) (месец) (година)
8.	Стање детета при испису	а) Здраво в) Пребачено у другу ЗУ Dg б) Болесно Dg г) Умрло Dg
9.	Датум пријема мајке	(дан) (месец) (година)
10.	Датум исписа мајке	(дан) (месец) (година)
11.	Стање мајке при испису	а) Здрава в) Пребачена у другу ЗУ Dg б) Болесна Dg г) Умрла Dg

Потпис мајке

Број протокола _____

Датум попуњавања пријаве

**СЛУЖБЕНА БЕЛЕШКА
МАТИЧАРА**

Потпис лекара

БРАЧНИ СТАТУС ДЕТЕТА је утврђен на основу Извода из матичне књиге венчаних – рођених, издатог од Општине

стр. _____ тек. бр. _____ од _____ године

У сагласности са оцем-мајком, одређујем лично име детету

УТВРЂЕНО је држављанство детета

Признање очинства:

Р _____ и СЦГ

Позакоњење:

Матичар _____

тек.бр _____ од _____ године

ПРИСУТНИ РОДИТЕЉ

НАЧИН ПОПУЊАВАЊА ОБРАСЦА ПРИЈАВА РОЂЕЊА

Здравствена установа

Уписују се назив и адреса здравствене установе, матични број те установе, као и редни број јединице у саставу (нпр. акушерско одељење) ако је здравствена установа има. Матични број и редни број јединице у саставу преписују се из "Обавештења о разврставању" јединице разврставања.

ЈМБГ

Место за матични, то јест лични број грађана остаје празно. Њега ће накнадно, када Пријаву рођења прими матичар и проследи је Министарству унутрашњих послова, попунити у Министарству унутрашњих послова.

1. Дете је (живорођено, мртворођено)

Ако је одговор "живорођено", заокружује се шифра 1, а ако је одговор "мртворођено", заокружује се шифра 2.

Према препорукама Светске здравствене организације, дефиниција за живорођење гласи: "Живорођење је комплетно избацавање или вађење плода из тела мајке, независно од дужине трајања трудноће, који после тог одвајања дише или показује друге знаке живота, као што су откуцаји срца, пулзација пупчане врпце или јасни покрети вољних мишића, без обзира на то да ли је била пресечена пупчана врпца или је плацента била припојена; сваки производ таквог рађања сматра се живорођеним дететом".

За свако живорођено дете, без обзира на то колико дуго је оно после рођења живело, мора се попунити образац Пријава рођења.

Ако је дете рођено, односно извађено из тела мајке без икаквих знакова живота, тј. није дисало нити је показивало неки други знак живота (куцање срца, покрети мишића), сматраће се да је мртворођено (касна фетална смрт), али под условом да је ношено дуже од 28 седмица (7 лунарних месеци - један лунарни месец има 28 дана).

За свако мртворођено дете попуњава се Пријава рођења.

У случају побачаја, не попуњавају се ни Пријава рођења ни Потврда о смрти.

2. Пол детета

Одговор може бити "мушко" (заокружује се шифра 1) или "женско" (заокружује се шифра 2).

3. Дан, месец, година, час и минут рођења

Уписати дан, месец, годину, час и минут рођења, рачунајући часове од 01 до 24. На пример: 18. мај 2004, у 23 часа и 20 минута уписати као 18 05 2004 23 20.

4. Телесна маса на рођењу

Телесна маса на рођењу је прва маса плода или новорођеног детета измерена непосредно после рођења и изражена у грамима.¹ Податак се преузима из медицинске документације и преписује се у Пријаву рођења.

На пример: ако је телесна маса детета 3 килограма и 500 грама, уписује се 3500.

5. Телесна дужина на рођењу

Телесна дужина на рођењу је прва дужина плода или новорођеног детета измерена непосредно после рођења и изражена у центиметрима.² Податак се преузима из медицинске документације и преписује се у Пријаву рођења.

На пример: ако је телесна дужина детета 50 центиметара, уписује се 50.

6. Гестациона старост

Трудничко доба или трајање трудноће рачуна се у данима или недељама трудноће (гестације).³ Мери се од првог дана последњег нормалног менструалног циклуса. Податак (изражен у недељама) се преузима из медицинске документације и преписује се у Пријаву рођења.

На пример: ако је гестациона старост 37 недеља, у кућице се уписује 37.

7. Да ли постоје видљиве урођене аномалије

Урођене аномалије подразумевају било који морфолошки поремећај који дете доноси својим рођењем. Уколико постоје видљиве аномалије и/или су оне на рођењу дијагностификоване при прегледу детета, заокружује се један од понуђених одговора према важећој Међународне класификације болести - МКБ. Подаци се преносе из медицинске документације која се односи на дете.

8. Пребивалиште мајке

Уписују се адресни подаци, и то: **улица и број, место (насеље), општина** (којој то место припада) и **република** у којој се налази пребивалиште мајке у време рођења детета.

При уписивању назива места (насеља) треба уписати садашњи назив, а не његов локални назив, назив неког његовог посебног дела, као што је засеок, махала, неки крај већег градског насеља с посебним називом, део већег насеља који је пре спајања с другим насељем имао други назив, итд.

За мајку која је родила дете ван места сталног становања (на пример: у болници, у гостима, у казнено-поправном заводу и сл.) уписује се место у коме је она стално

¹ Међународна класификација болести, X ревизија, Књига 2, Савезни завод за заштиту и унапређење здравља, Београд, 1996, стр. 117.

² ИБ.

³ ИБ., стр. 118.

настањена, тј. њено пребивалиште. На пример: ако је мајка становник Сопота, а дошла је у Београд само због порођаја, уписују се адресни подаци за неселе Сопот.

За децу страних држављана са пребивалиштем у иностранству која су рођена на територији СЦГ адресни подаци се уписују у зависности од дужине боравка мајке на територији СЦГ.

- Ако је мајка страни држављанин који ради-борави у СЦГ годину дана и дуже, уписују се назив места (насеља) и назив општине у СЦГ у којој мајка борави до момента рођења детета.
- Ако је мајка страни држављанин који ради-борави у СЦГ краће од годину дана, уписују се назив места (насеља) и назив стране државе (уместо општине) у којој се налази пребивалиште мајке до момента рођења детета.

За децу избеглих лица са подручја бивше СФРЈ и расељених лица са територије Косова и Метохије уписују се: улица и број, назив места (насеља) и општина у којој мајка сада борави.

9. Број деце рођене у овом порођају (број деце, ред рођења)

Одговор на ово питање **под а)** уписује се на сваком обрасцу укупан број деце рођене у овом порођају без обзира на то колико је од њих живорођено, а колико мртворођено, па чак и у случају да су сва деца мртворођена (1 за једно, 2 за двојке, 3 за тројке итд.).

Одговор **под б)** даје се само у случају вишеструког порођаја. Као одговор, у кућицу се уписује ред рођења детета у овом порођају (1 за прво, 2 за друго, 3 за треће итд.).

10. Колико је мајка до сада родила деце (рачунајући и ово дете)

Као одговор на ово питање, под а) треба уписати укупан број деце коју је мајка родила, рачунајући и дете за које се попуњава листић. Треба уписати број деце, живорођене и мртворођене, из овог и ранијих бракова мајке, као и број деце ове мајке рођене ван брака, али не и број деце из ранијих бракова оца или број његове ванбрачне деце, односно број усвојене деце. У кућице под б) и в) уписују се број живорођене и мртворођене деце чији је збир једнак броју уписаном под а).

11. Колико је од те деце у животу

Одговор на ово питање обухвата децу која су била у животу у моменту рођења овог детета, укључујући и њега, ако је оно рођено живо, чак и ако је одмах после порођаја умрло (јер се тражи податак о броју живе деце у моменту рођења). Одговор обухвата само децу коју је родила ова мајка у овом или у ранијим браковима, као и ван брака. Обухватају се сва још жива деца ове мајке, без обзира на то да ли та деца живе у заједници с њом или одвојено.

Број деце у животу може бити једнак или мањи од броја живорођене деце који је уписан под б) код питања 10.

12. У ком браку мајке је ово дете рођено

Као одговор на ово питање заокружује се:

1 - за први брак; 2 - за други брак; 3 - за трећи и сваки следећи закључени брак. У обзир се узимају само бракови закључени према одредбама Закона о браку.

За дете рођено ван брака као одговор на ово питање заокружује се шифра 4 (дете је рођено ван брака).

На питања 13 и 14 одговор се даје само ако је код питања 12 заокружена шифра: 1, 2 или 3.

13. Датум закључења брака родитеља

Као одговор на ово питање у кућице треба уписати: дан, месец и годину закључења брака родитеља.

14. Колико је мајка родила деце у овом браку (рачунајући и ово дете)

Као одговор на ово питање уписују се подаци о броју деце (укупно живорођене и мртворођене) коју је мајка родила само у садашњем (законитом) браку. Не треба уписивати број деце рођене у ранијим браковима или ван брака. Сва остала објашњења дата уз питање 10 важе и за ово питање.

ПОДАЦИ О ОЦУ И МАЈЦИ

С обзиром на то да су питања о оцу и мајци исте садржине, упутства за уписивање одговора дају се истовремено за обе групе питања, с тим што испред сваког питања стоје по два редна броја, од којих се први односи на питање за оца, а други на питање за мајку.

Подаци о оцу и мајци (питања 1 до 8) уносе се не само за дете рођено у браку, већ и за дете рођено ван брака.

За децу рођену ван брака за коју нису познати подаци о оцу кућице остају празне, то јест не заокружује се ниједан модалитет као одговор на питања од 1 до 8.

1. Презиме, име и презиме пре закључења брака

Уписују се презиме и рођено име, као и презиме пре закључења брака оца, односно мајке.

2. Датум рођења и ЈМБГ

Уписати дан, месец и годину рођења, односно остатак цифара **ЈМБГ** (јединствени матични број грађана).

Матични, то јест лични број грађана преузима се у **потпуности**, тј. пажљиво се преписује свих **13 цифара** из којих се састоји, с тим што се првих 7 цифара (који представљају: дан, месец и годину рођења) уписују у кућице између којих постоји размак, док се осталих 6 цифара уписују у спојене кућице.

3. Држављанство

Чланом 7. Уставне повеље државне заједнице Србија и Црна Гора, држављанин државе чланице је и држављанин Србије и Црне Горе.

На ово питање уписује се тачно онакав одговор какав изјави лице. На пример, уписује се "СЦГ и Републике Србије", "СЦГ и Републике Црне Горе", "СЦГ и Републике Србије и Аустрије", "СЦГ и Републике Црне Горе и Канаде", неке друге стране државе, нпр: "Немачке", "Канаде" или "Без држављанства".

У случају када није познат одговор на ово питање, на линији уписаће се "Непознато".

4. Национална или етничка припадност

На ово питање уписује се тачно онакав одговор какав се добије од лица. На пример: уписује се Србин, Црногорац, Југословен, или нека друга национална припадност.

Пријавилац може и да се не изјасни по овом питању, и у том случају уписује се као одговор: "Није се изјаснио".

Када није познат одговор, на линији уписаће се "Непознато".

5. Вероисповест

На ово питање уписује се тачно онакав одговор какав изјави лице. На пример, уписује се "Православна", "Католичка", "Протестантска" или нека друга верска припадност, или, пак, "Није верник".

Пријавилац може и да се не изјасни по овом питању, и у том случају ће се уписати следећи одговор: "Није се изјаснио".

У случају када није познат одговор, на линији уписаће се "Непознато".

6. Највиша завршена школа

Као одговор на ово питање, заокружује се шифра која одговара највишој завршеној школи оца, односно мајке.

Под највишом завршеном школом подразумева се врста школе чијим је завршавањем лице стекло одговарајући степен образовања.

За лице које је похађало постдипломске студије или већ има степен магистра или доктора наука заокружује се шифра 6.

За лице које је завршило војну школу или школу за унутрашње послове уписује се степен те школе: средња, виша или висока школа.

За лице које је завршило I степен студија на факултету који има или је имао степене према важећим прописима, и које поседује диплому о завршеном I степену заокружује се шифра 5.

Ако је лице похађало или завршило неку школу у иностранству, као одговор треба заокружити одговарајући степен те школе, тј. основна, средња, виша или висока школа.

У случају када није познат одговор на ово питање, не треба заокружити ниједан одговор.

7. АКТИВНОСТ

Одговор се даје заокруживањем **само једне шифре** од 1 до 9.

Ако за оца, односно мајку могу да се заокруже две шифре, онда се увек заокружује шифра мање бројчане вредности.

Тако, на пример, ако је мајка истовремено домаћица и породични пензионер треба заокружити шифру 4 (пензионер), а не шифру 6 (домаћица).

Уколико је заокружена шифра 1 или шифра 2, обавезно се на линији уписује **и потпун назив занимања које отац, односно мајка обавља**.

Ако отац или мајка не обављају занимање, заокружује се једна шифра од 3 до 9.

Обавља занимање у радном односу

Шифра 1 заокружује се за родитеље који обављају неко занимање, односно обављају одређену врсту посла ради стицања средстава за живот у СЦГ. Овај одговор треба заокружити само за:

- лица у радном односу (на неодређено или одређено време), без обзира на то у ком су облику својине запослени (друштвена, приватна, мешовита, задружна итд.) и на који начин је организовано предузеће, задруга или установа у којој лице ради (друштвено или јавно предузеће, акционарско друштво, задруга итд.), као и да ли занимање обављају у привредним или ванпривредним делатностима.

Остали који обављају занимање

Шифра 2 заокружује се за родитеље који припадају једној од следећих категорија:

- Лица која обављају посао у циљу стицања средстава за живот **ван радног односа**;
Овде треба укључити сва лица која обављају разноврсне послове према писменом или усменом договору с послодавцем или која раде самостално, под условом да не остварују право на радни стаж, тј. пензијско, инвалидско и здравствено осигурање. Овај одговор треба заокружити за сва лица која обављају занатске послове, послове у кућној радиности, као и све друге послове за чије се обављање не уплаћују порези и доприноси (рад кућних помоћница, давање часова или одржавање курсева, рад уличних и други продаваца, као и рад других лица чији рад није регистрован);
- Лица која у својству власника или сувласника предузећа или радње (**послодавац**) запошљавају друга лица за која уплаћују порезе и доприносе;
- **Индивидуалне пољопривреднике** који самостално обављају неко пољопривредно занимање, на свом или туђем пољопривредном газдинству, било да су власници имања, чланови домаћинства власника или закупци и надничари на туђем имању;
- Лица која **самостално обављају делатност** у приватној радњи, ординацији, апотеци и др., под условом да не запошљавају друга лица;
- Чланове породичног домаћинства (брачни друг, деца, родитељи) који раде у радњи неког од чланова домаћинства за које се не уплаћује радни стаж (пензијско, инвалидско и здравствено осигурање).
- Лица

Занимање оца, односно мајке одређује се првенствено према врсти послова које обавља, а не према школској или стручној спреми коју поседује. Тако, на пример, лице које је завршило правни факултет може да буде: професор факултета, судија врховног суда, адвокат, новинар, шеф рачуноводства, итд. Исто тако, ако је лице завршило правни факултет, а стиче средства за живот обављањем неког занимања за које није потребна висока стручна спрема, онда се уписује назив тог занимања (нпр. конобар, таксиста и сл.).

У случају да се не зна назив занимања који одговара послу или пословима које отац, односно мајка обавља, на линији треба да се опише посао или послови које родитељи раде (на пример: продавац на уличној тезги, ради на утовару робе, пакује готову робу и др.).

**ПРИМЕРИ ЗА ПРАВИЛНО УПИСИВАЊЕ НАЗИВА ЗАНИМАЊА ЗА ЛИЦА ЗА
КОЈА ЈЕ ЗАОКРУЖЕН БРОЈ 1 ИЛИ 2**

Непотпуни и уопштени одговори:	Правилни одговори:
Пољопривредник	Пољопривредник (сточар, ратар, воћар) – произвођач за тржиште Пољопривредник - произвођач за сопствене потребе
Пољопривредни радник	Пољопривредни помоћни радник (у сточарству, ратарству, итд)
Рибар	Слатководни рибар, Рибар на мору, Радник у рибњаку
Металски радник	Металостругар занатлија, Металостругар индустријски, Ливац занатлија, Ливац индустријски
Дрвопрерађивачки радник	Дрвостругар занатлија, Дрвостругар индустријски
Текстилни радник	Ручни плетач текстила занатлија, Машински плетач текстила занатлија, Машински плетач текстила у индустрији
Пекар, Месар	Пекар занатлија, Пекар индустријски, Месар занатлија, Месар индустријски
Професор, Предавач	Професор у средњој школи, Професор у вишој школи, Професор на факултету (без обзира на предмет); исто и за предавача
Службеник, Референт, Инспектор, Саветник	Матичар, Референт за социјалну заштиту, Санитарни инспектор, Правни саветник
Здравствени радник	Медицинска сестра, Физиотерапеут, Лекар- специјалиста опште медицине
Пословођа, Надзорник, Предрадник	Пословођа минер, Надзорник ткања, Предрадник у производњи азота
Инжењер	Грађевински, Електротехнички, Машински инжењер, итд.
Техничар	Грађевински, Машински, Рударски техничар, итд.
Уметник	Књижевник, Вајар, Сликар, Композитор, итд.
Нестручни радник, Неквалификовани радник	Пекар, Мерач, Сортирер, Носач
Руководилац	Руководилац – менаџер у пољопривреди (у грађевинарству, трговини, угоститељству, саобраћају, финансијама)

Незапослен

Шифра 3 заокружује се за оца, односно мајку која нема редовни посао којим стиче средства за живот и која тражи посао преко службе за запошљавање (тржишта рада) или самостално.

Пензионер

Шифра 4 заокружује се за оца, односно мајку која има решење о пензији, било да је право на пензију остварила личним радом (старосни или инвалидски пензионер) било као члан породице (породични пензионер).

Лице с другим личним приходом

Шифра 5 заокружује се за оца, односно мајку која као основни извор средстава за живот има приход од имовине (тј. не ради и није пензионер). **Приходи од имовине** могу се остварити издавањем стамбених или пословних просторија; давањем у закуп пољопривредног земљишта; на основу поседовања вредносних папира (акције, деонице) и др.

Овај одговор се заокружује и за лице коме је основни извор средстава за живот социјална помоћ, алиментација, инвалиднина, стипендија и сл.

Домаћица

Шифра 6 заокружује се за домаћицу, тј. за издржавано женско лице старо 15 и више година, које највећи део времена током дана проводи у обављању кућних послова (спремање стана, припремање хране, нега деце и сл.).

За женско лице које већи део времена проводи обављајући пољопривредне послове на породичном газдинству; на пословима израде предмета домаће радиности ради продаје; на пословима у занатској, угоститељској и другој радњи неког од чланова домаћинства треба заокружити одоварајућу шифру предвиђену за лице које обавља занимање.

Ученик или студент

Шифра 7 заокружује се за оца, односно мајку која редовно или ванредно похађа неку школу (основну, средњу, вишу или високу), под условом да не обавља занимање, не тражи посао и да није пензионер.

Остала издржавана лица

Шифра 8 заокружује се за оца, односно мајку која се не може разврстати ни у једну од наведених група (од 3 до 7). Овај одговор се заокружује и за оца/мајку стару 15 и више година која не обавља занимање због старости, болести или инвалидности.

Лице на привременом раду - боравку у иностранству

Шифра 9 заокружује се само за оца, односно мајку која привремено ради у иностранству код страног послодавца или је на самосталном раду, као и за члана породице који са њом борави у иностранству.

8. Место рођења

Уписује се **садашњи назив места (насеља) и општине** у којој је лице рођено. За лица рођена у породицишту уписује се назив места (насеља) и општине у којој се налази породициште. За лица рођена у иностранству уписује се назив државе у којој је оно рођено.

ПОСЕБНИ ПОДАЦИ

1. Број ранијих порођаја и прекида трудноће - уписује се укупан број свих порођаја и прекида трудноће-побачаја које је жена имала до овог порођаја (не рачуна се овај порођај).

2. Компликације у трудноћи - у поља Dg1-Dg4 уписије се дијагноза (по важећој Међународној класификацији болести - МКБ) једне или више компликација које је жена имала за време трајања трудноће. Све 4 кућице морају бити попуњене према МКБ (нпр. O440), а изузетак су званичне тромесне шифре (нпр. O40). Уколико није било компликација у поља се уписују црте.

3. Компликације за време порођаја - у поља Dg1-Dg4 уписије се дијагноза (по важећој МКБ) једне или више компликација које је жена имала за време порођаја. Све 4 кућице морају бити попуњене према МКБ (нпр. O842 – други вишеплодни порођај са царским резом), а изузетак су званичне тромесне шифре (нпр. O60 - превремени порођај). Уколико није било компликација у кућице се уписује шифра начина завршетка порођаја по МКБ (нпр. O800 – порођај главом или O801 – порођај задњицом итд, а никако само O80 јер та шифра није потпуна.

4. Компликације у пuerперијуму - у поља Dg1-Dg4 уписије се дијагноза (по важећој МКБ) једне или више компликација које је жена имала после порођаја, а у периоду до исписа из здравствене установе. Све 4 кућице морају бити попуњене према МКБ (нпр. O860), а изузетак су званичне тромесне шифре (нпр. O85). Уколико није било компликација у поља се уписују црте

5. Апгар - је оцена која показује здравствено стање новорођенчета 5 минута по рођењу. Оценом од 0 до 2 појединачно се оцењује дисање, боја коже, откуцаји срца, стање мишића и бебин одговор на надражаје. Укупна оцена може да буде од 0 до 10 и она се уписује у предвиђене кућице.

6. Патолошка стања новорођенчета непосредно после порођаја - у поља Dg1-Dg4 уписије се дијагноза (по важећој МКБ) једног или више патолошких стања које је новорођенче могло да има непосредно по рођењу. Све 4 кућице морају бити попуњене према МКБ (нпр. P072), а изузетак су званичне тромесне шифре (нпр. P60). Уколико није било патолошких стања у поља се уписују црте.

7. Датум исписа детета - уписује се дан, месец и година исписа детета из породилишта.

8. Стање детета при испису - заокружује се један од понуђених одговора. Уколико је дете отпуштено болесно, пребачено у другу здравствену установу или је умрло, поред заокруженог одговора уписује се одговарајућа дијагноза.

9. Датум пријема мајке - уписује се датум пријема труднице у породилиште (дан, месец и година), а не датум када је примљена у здравствену установу ради одржавања трудноће.

10. Датум исписа мајке - уписује се датум исписа мајке из породилишта (дан, месец и година).

11. Стање мајке при испису - заокружује се један од понуђених одговора. Уколико је мајка отпуштена из установе као болесна или је пребачена у другу здравствену установу или је умрла, поред заокруженог одговора уписује се одговарајућа дијагноза.

* Пријава рођења се попуњава посебно за свако рођено дете код вишеплодних трудноћа (приликом доставе матичару или институту/заводу за заштиту здравља ове пријаве треба спојити)